

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

LEGE pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind realizarea unor angajamente ce derivă din Hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului Moldovan și alții împotriva României nr. 1 din 5 iulie 2005 și Moldovan și alții împotriva României nr.2 din 12 iulie 2005

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale.

Executarea hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) *Moldovan și alții împotriva României nr. 1 și 2*, din 5 și 12 iulie 2005 (publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 796 din 1 septembrie 2005, respectiv, nr. 317 din 10 aprilie 2006), este supravegheată de către Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei, fiind inclusă în categoria cauzelor în care se exercită o supraveghere sporită a modalității de executare de către statul român a obligațiilor sale.

Supravegherea exercitată de către Comitetul Miniștrilor în aceste hotărâri se raportează la angajamentele asumate de Guvernul României prin declarația de rezolvare pe cale amiabilă ce a stat la baza hotărârii *Moldovan și alții împotriva României (nr. 1)*, care viza următoarele aspecte: îmbunătățirea programelor educaționale pentru prevenirea și combaterea discriminării romilor în programa școlară în comunitatea din Hădăreni, județul Mureș; elaborarea unor programe de informare publică și de înlăturare a stereotipurilor, prejudecăților și practicilor care afectează comunitatea romilor în instituțiile publice din județul Mureș competente pentru comunitatea din Hădăreni; inițierea unor programe de educație juridică în cooperare cu membrii comunităților de romi; susținerea schimbărilor pozitive în rândul opiniei publice din comunitatea Hădăreni privitoare la romi, pe baza toleranței și a principiului solidarității sociale; stimularea participării romilor la

viața economică, socială, educațională, culturală și politică a comunității locale din județul Mureș, prin promovarea unor programe de asistență mutuală și dezvoltare comunitară; implementarea unor programe de reabilitare a locuințelor și a mediului în comunitate; identificarea, prevenirea și soluționarea activă a conflictelor care pot genera violențe familiale, comunitare sau interetnice.

În urma pronunțării celor două hotărâri din cauza *Moldovan și alții*, Guvernul României a plătit reclamanților sumele de bani prevăzute în declarația de rezolvare pe cale amiabilă din hotărârea *Moldovan și alții împotriva României (nr. 1)*, precum și sumele stabilite cu titlu de satisfacție echitabilă în hotărârea *Moldovan și alții împotriva României (nr. 2)*. De asemenea, Guvernul și-a asumat o serie de obligații ce au fost concretizate prin *Programul de dezvoltare comunitară în localitatea Hădăreni, județul Mureș, pentru perioada 2006-2008* (Programul Hădăreni), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 523/2006. Obiectivele concrete propuse în cadrul acestui program au urmărit punerea în executare a obligațiilor cu caracter general asumate prin declarația de soluționare amiabilă. Între aceste obiective se numără și realizarea unor măsuri de *dezvoltare economică și acces la servicii de sănătate*, potrivit Anexei nr.1 din H.G. nr. 523/2006.

Agencia Națională pentru Romi (A.N.R.) a fost desemnată autoritate responsabilă cu implementarea acestui program. La data de 17 iulie 2007, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 734/2007 s-a transferat implementarea programului către Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în România (P.N.U.D.), A.N.R. rămânând responsabilă cu monitorizarea derulării programului.

P.N.U.D. a derulat mai multe activități în cadrul Programului Hădăreni. Până în prezent nu s-a realizat o evaluare finală a rezultatelor acestor activități, însă, din acțiunea de monitorizare a implementării Programului Hădăreni, efectuată de A.N.R. în anul 2009, a rezultat faptul că nu au fost îndeplinite toate angajamentele asumate de Guvernul României. După anul 2009, nu s-a prelungit implementarea Programului Hădăreni și nu s-a reînnoit acordul cu P.N.U.D.

Mai mult, din evaluările preliminare ale Programului, a rezultat că, în ceea ce privește capitolele *dezvoltare economică și acces la servicii de sănătate*, P.N.U.D. nu a demarat lucrările pentru construcția unui imobil cu destinația de centru medical și a unui obiectiv economic, deși aceste obiective de investiții sunt utile pentru comunitatea locală și realizarea lor contribuie la finalizarea executării celor două hotărâri.

În prezent, este în curs de efectuare evaluarea finală a Programului de către un grup de lucru instituit printr-o Notă din 28 aprilie 2014 aprobată de Primul-ministru, coordonat de Ministerul Afacerilor Externe. Prin această evaluare se urmărește analiza impactului măsurilor implementate și identificarea eventualelor măsuri ce urmează a fi implementate pentru finalizarea executării hotărârilor *Moldovan și alții*.

Cu privire la domeniul locativ, este de menționat că din evaluările preliminare a rezultat faptul că nici capitolul *locuințe și infrastructură* din Program nu a fost

complet implementat. În ciuda eforturilor autorităților, situația juridică a terenurilor și situația personală a reclamantilor nu a putut fi clarificată, ceea ce conduce la imposibilitatea stabilirii unor măsuri în acest domeniu în acest moment. În urma evaluării finale, se vor putea însă individualiza cele mai potrivite măsuri ce urmează a fi implementate, inclusiv în domeniul locativ.

La reuniunile Comitetului Miniștrilor din iunie 2012, respectiv martie 2014, în cadrul cărora s-a discutat stadiul executării acestor hotărâri, s-a constatat că nu s-a adoptat încă un act normativ prin care să se pună bazele unui cadru organizațional și financiar care să permită punerea în aplicare a măsurilor rămase neimplementate, autoritățile române fiind invitate să accelereze adoptarea acestui act normativ. În decembrie 2014, constatând că, în ciuda solicitărilor sale repetate, acest cadru normativ nu a fost încă adoptat, Comitetul Miniștrilor și-a exprimat regretul față de întârzierea înregistrată și a invitat autoritățile române să prezinte, cel mai târziu până la data de 1 aprilie 2015, un plan de acțiune detaliat, în care să precizeze măsurile ce urmează să se adopte pentru finalizarea executării acestor cauze, precum și termenele (precise și scurte) în care se vor aduce la îndeplinire măsurile propuse. De asemenea, s-a decis reanalizarea acestui grup de cauze la reuniunea din 2-4 iunie 2015, urmând ca, în ipoteza în care nu se vor înregistra până în acel moment progrese substanțiale în executare, să se adopte o rezoluție interimară.

Totodată, European Roma Rights Center a transmis Comitetului Miniștrilor un memorandum privind nefinalizarea programului anterior menționat, susținând că statul nu și-a îndeplinit angajamentele asumate în această cauză.

Prin ratificarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, statul român și-a asumat angajamentul de a executa, cu bună credință și cu celeritate, toate hotărârile pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Hotărârile *Moldovan și alții împotriva României nr. 1 și 2* au fost pronunțate de către CEDO în anul 2005 și, ca atare, executarea acestora cât mai rapidă este cu atât mai importantă dată fiind întârzierea de 9 ani în implementarea tuturor măsurilor necesare. În plus, obiectul acestor hotărâri este legat de chestiunea nediscriminării persoanelor de etnie romă, problematică care se află în atenția Consiliului Europei.

Prin urmare, în vederea respectării angajamentelor luate de statul român, este necesară realizarea acestor obiective de investiții, în caz contrar, România riscând adoptarea de măsuri cu caracter critic sau sancționator din partea Consiliului Europei. Măsurile pot viza, gradual, adoptarea unei rezoluții interimare, prin care să se exprime regretul pentru nerespectarea angajamentelor asumate de către stat, trimiterea unei scrisori din partea Președinției în exercițiu a Comitetului Miniștrilor al Consiliului Europei către ministrul afacerilor externe, abordarea repetată a subiectului în toate contactele organizației cu statul la cel mai înalt nivel politic, toate aceste măsuri fiind însoțite de publicitate, prin comunicate de presă și de Secretariatul Consiliului. În plus, în ipoteza unei nerespectări sistematice, există

riscul declanșării procedurii de sesizare a CEDO pentru ca această instanță să constate dacă respectivul stat refuză să își îndeplinească angajamentele. Concluziile CEDO în sensul refuzului de executare pot fundamenta constatarea nerespectării grave de către stat a drepturilor și libertăților fundamentale și antrena în consecință, în temeiul art. 8 din Statutul Consiliului Europei (ratificat de România prin Legea nr. 64/1993), sancțiuni constând în suspendarea dreptului de reprezentare în cadrul organizației sau chiar, *in extremis*, solicitarea de către Comitetul Miniștrilor ca statul să se retragă din organizație sau, în caz de refuz, adoptarea de către Comitet a unei decizii de încetare a calității de membru. Și alte măsuri cu caracter politic pot fi adoptate, precum dezbaterea subiectului executării unei hotărâri CEDO în ședințele ordinare ale Comitetului Miniștrilor, marcând astfel trecerea de la nivelul tehnic al dezbaterii la un nivel superior de presiune politică.

La nivel național, orice întârziere suplimentară în realizarea obiectivelor vizate de proiectul de act normativ poate afecta negativ participarea membrilor comunității de etnie romă la viața economică și socială și accesul la serviciile de sănătate, elemente indispensabile pentru o dezvoltare armonioasă și tolerantă a vieții în comunitatea din localitatea Hădăreni. De asemenea, orice întârziere suplimentară va reduce capacitatea măsurilor de implementat de a contribui la prevenirea posibilelor conflicte similare pe viitor; de altfel, în iunie 2014, s-a înregistrat deja un incident cu încălcătură violentă în respectiva comunitate.

De asemenea, este de menționat că pe rolul instanțelor naționale se află o serie de proceduri având ca obiect neexecutarea acestor hotărâri CEDO. Astfel, prin Sentința civilă nr. 314/25.07.2014 a Curții de Apel Cluj (nedefinitivă), statul român a fost obligat la plata de daune morale în cuantum de 1500 Euro pentru fiecare reclamant și intervenient în interes propriu (52), pentru neexecutarea în termen a obligațiilor asumate (construcția a trei case, a unui obiectiv economic, a unui dispensar medical, angajarea unui consilier pe problemele romilor și a unui mediator școlar).

În consecință, prin neîndeplinirea acestor obligații, bugetul de stat poate fi grevat în viitor cu plata altor daune materiale și morale, în afara celor la care România a fost obligată până în prezent.

Toate aceste elemente vizează interesul public și constituie o situație extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată, motiv pentru care se propune luarea măsurilor necesare pe calea ordonanței de urgență.

2. Schimbări preconizate.

Proiectul prevede realizarea unui imobil cu destinația de centru medical local și a unui obiectiv economic cu destinația de hală pentru fabricarea produselor din beton pentru construcții, prin Compania Națională de Investiții S.A. (C.N.I), societate aflată sub autoritatea Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (M.D.R.A.P.). Destinația obiectivului economic a fost stabilită în baza unui studiu de fezabilitate, a cărui realizare a fost aprobată prin Hotărârea nr. 22/30.05.2014 a Consiliului Local al comunei Chețani.

Centrul medical local va cuprinde cabinetul medicului de familie, ce funcționează în prezent în incinta căminului cultural, o farmacie și un cabinet stomatologic.

Cele două obiective de investiții (imobilul cu destinația de centru medical local și obiectivul economic), se vor amplasa pe terenuri proprietate privată ale Comunei Chețani, puse la dispoziție de către aceasta în condițiile legii.

Pe perioada realizării investițiilor, C.N.I. va prelua în folosință gratuită aceste terenuri, pe bază de protocol încheiat cu Comuna Chețani, cu specificația expresă că terenurile sunt libere de orice sarcini și că nu se află în litigiu, cu documentația doveditoare aferentă privind regimul juridic al acestora. Terenurile se predau, viabilizate, după obținerea surselor de finanțare, în condițiile legii.

În vederea realizării obiectivelor de investiție, C.N.I. va demara procedurile de achiziție publică, în condițiile legii.

După efectuarea recepției la terminarea lucrărilor, C.N.I. va preda, cu titlu gratuit, Comunei Chețani, pe bază de protocol, terenurile și obiectivele de investiții realizate, urmând a face parte din domeniul public al acesteia în condițiile legii.

Obiectivele de investiții realizate vor aparține domeniului public al comunei Chețani, județul Mureș, care va asigura administrarea acestora prin Consiliul Local al comunei Chețani, corespunzător destinației pentru care au fost construite, în conformitate cu legislația în vigoare.

Lucrările de viabilizare și tehnico-edilitare aferente acestor obiective de investiții se vor realiza până la limita exterioară a perimetrelor destinate acestora, prin grija Consiliului Local al comunei Chețani, finanțarea fiind asigurată din bugetul local în limita sumelor aprobate cu această destinație, conform prevederilor legale în vigoare. În acest sens, Consiliul Local al comunei Chețani a adoptat Hotărârea nr. 42/14.10.2014, prin care a aprobat suportarea costurilor de viabilizare și tehnico-edilitare aferente construcției centrului medical local și obiectivului economic.

Soluțiile tehnico-economice aferente obiectivelor de investiții se vor stabili pe baza documentațiilor tehnico-economice aprobate în condițiile legii.

Finanțarea acestor obiective de investiții, precum și amenajarea terenurilor de construcții și a căilor de acces în interiorul perimetrelor destinate acestor obiective, se vor asigura din prevederile bugetare aprobate Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

3. Alte informații:

S-a realizat consultarea Ministerului Economiei și a Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice.

În procesul implementării actului normativ, Ministerul Sănătății, la solicitarea C.N.I., va furniza informații specifice, în vederea organizării procedurilor de achiziție publică și, după caz, pe parcursul derulării contractelor de servicii/de execuție de lucrări).

Secțiunea a 3-a
Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

Se așteaptă creșterea numărului de locuri de muncă și reducerea gradului de sărăcie pentru un anumit număr de familii din comuna Chețani.

Se așteaptă creșterea accesului la servicii medicale a populației din comuna Chețani.

1. Impact macro-economic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impact social

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Impact asupra mediului

Lucrările de execuție la aceste obiective de investiții nu vor influența în mod negativ factorii de mediu. Având în vedere că amplasamentele sunt situate în localitate, nu se poate vorbi de periclitarea speciilor protejate, a habitatelor naturale, a ariilor protejate și peisajelor.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,
atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Nu are influențe financiare asupra bugetului de stat. Finanțarea acestor obiective de investiții, precum și pentru amenajarea terenurilor de construcții și a căilor de acces în interiorul perimetrelor destinate acestor obiective, se vor asigura din prevederile bugetare aprobate Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Evaluarea conformității:

Denumirea actului sau documentului sau comunitar, numărul, data adoptării și data publicării

Gradul de conformitate (se conformează/nu se conformează)

Comentarii

5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente

Proiectul de act normativ va contribui la executarea hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului *Moldovan și alții împotriva României nr. 1 și 2*, din 5 și 12 iulie 2005 (publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 796 din 1 septembrie 2005, respectiv, nr. 317 din 10 aprilie 2006).

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile nonguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate:

Nu este cazul.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative:

Nu este cazul.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente
Nu este cazul.

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul prezentului act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 1423/2014.

Secțiunea a 7-a
**Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea proiectului de act normativ**

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Alte informații:

Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind realizarea unor angajamente ce derivă din Hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului Moldovan și alții împotriva României nr. 1 din 5 iulie 2005 și Moldovan și alții împotriva României nr.2 din 12 iulie 2005.

PRIM-MINISTRU
VICTOR VIOREL PONTA

